

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
HATYAI UNIVERSITY

การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ตามแนวทางการสอนโดยใช้วรรณคดี
เป็นฐาน หน่วยการเรียนรู้เสภาขุนช้างขุนแผน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนนวลนรดิศวิทยาคม รัชมังคลาภิเษก

The Development of Thai Subject Learning Management According to
Literature Based Approach, Sepha Khun Chang Khun Phan's Learning Unit
for Mathayomsuksa 6 of Nuannoradit Wittayakhom Rachamangkhlapisak
School

อดิศร ขาวสะอาด^{1*}

Adisorn Khaosa-ard^{1*}

¹ ครูวิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนนวลนรดิศวิทยาคม
รัชมังคลาภิเษก

¹ Senior Professional Level Teachers (K 3 Teachers) The Leader of Thai Language Department Program
Nuannoraditwittayakhom Rachchamangkalapisak school

*Corresponding author, E-mail: adisronkaab@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่จัดการเรียนรู้โดยใช้
วรรณคดีเป็นฐาน 2.ศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนของนักเรียนที่จัดการเรียนรู้โดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน
กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/2 โรงเรียนนวลนรดิศวิทยาคม รัชมังคลาภิเษก ที่เรียนวิชา
ภาษาไทยพื้นฐาน ท33101 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 31 คน ที่ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster
Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ตามแนวทางการสอน
โดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจ
ของนักเรียน ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบสมมติฐาน
โดยใช้ t-test

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ .05 และ 2) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยตามแนวทางการสอน
โดยใช้วรรณคดีเป็นฐานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.31$, S.D. = 0.66) ทั้งนี้ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้
วิชาภาษาไทยโดยใช้วรรณคดีเป็นฐานนั้น ทำให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยมากขึ้น
ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนอย่างตั้งใจ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, แผนการเรียนรู้, การสอนโดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study the students' learning achievement after learning through Literature Based Approach and 2) to study the students' attitudes after learning through Literature Based Approach. The samples are 31 Mathayomsuksa 6/2 students with mixed abilities grouping which was obtained from the cluster sampling. The instruments used for gathering data were comprised of 1) Literature Based Approach lesson plans 2) Academic achievement test and 3) a questionnaire on the students' opinions after learning through Literature Based Approach. The collected data were analyzed by mean, standard deviation and t-test dependent.

The results revealed that: 1) The students' achievement after learning through Literature Based Approach was higher than before learning through Literature Based Approach at the level of .05. 2) The students' attitudes toward the instruction of Literature Based Approach were at good level with the mean of 4.31.

Keywords: Academic Achievement, Learning Plans, Literature-based Teaching

บทนำ

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติและใช้ในการติดต่อสื่อสารของคนในสังคม เป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้พัฒนาตนเอง พัฒนาอาชีพและช่วยให้มนุษย์ใช้ชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข นอกจากนี้ภาษายังสร้างความจริงใจ สร้างความสามัคคีในสังคม ภาษาไทยจึงเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าที่คนไทยทุกคนควรหวงแหน และสืบทอดให้คงอยู่คู่ชาติสืบไป ดังพระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมีพระราชดำรัสถึงความสำคัญของภาษาไทย เมื่อครั้งเสด็จพระราชดำเนินไปเป็นประธานในการประชุมทางวิชาการที่ชุมนุมภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ความว่า “ภาษาไทยนั้นเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่ง ภาษาทั้งหลายเป็นเครื่องมือของมนุษย์ชนิดหนึ่ง คือ เป็นทางสำหรับแสดงความคิดเห็นอย่างหนึ่ง เป็นสิ่งที่สวยงามอย่างหนึ่ง เช่น ในทางวรรณคดี เป็นต้น ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องรักษาเอาไว้ให้ดี ประเทศไทยนั้นมีภาษาไทยของเราเองซึ่งต้องหวงแหน ประเทศใกล้เคียงของเราหลายประเทศมีภาษาของตนเอง แต่ว่าเขาก็ไม่ค่อยแข็งแรง เขาต้องพยายามหาทางที่จะสร้างภาษาของตนเองไว้ให้มั่นคง เราโชคดีที่มีภาษาของตนเองแต่โบราณกาล จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะรักษาไว้” (กรมศิลปากร, 2558) พระราชดำรัสข้างต้นแสดงถึงความสำคัญของการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง แข็งแรงเพื่อให้ภาษาไทยคงอยู่สืบไป เมื่อเป็นเช่นนั้น การถ่ายทอดความรู้ทางภาษาไทยที่ถูกต้องสู่เยาวชนของชาติจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

การสอนภาษาไทยไทยให้บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ การวางแผนการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากเป็นแนวทางให้ผู้เรียนบรรลุผลการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจสาระสำคัญในบทเรียนได้ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ดังนั้นการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาบริบทในการจัดการเรียนรู้ สภาพผู้เรียน และจัดวางประสบการณ์การเรียนรู้อย่างเหมาะสม เพื่อนำผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาคุณลักษณะคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 อย่างมีคุณภาพ

ในปัจจุบันสภาพการเรียนการสอนภาษาไทยปรับเปลี่ยนไปจากเดิม ทำให้ครูผู้สอนและนักเรียนต้องปรับแนวทางการเรียนรู้เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงไป มีปัญหาในการจัดการเรียนรู้ในลักษณะใหม่ ๆ ที่ครูไม่คุ้นชินเข้ามา เช่น การจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ (Online) อย่างไรให้มีคุณภาพ ปัญหาสภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งมีความจำเป็นต้องแก้ไข นอกจากนี้ยังมีปัญหาที่คุ้นชินที่ครูผู้สอนมักพบเจอบ่อยครั้งในระหว่างการจัดการเรียนรู้อีกมากมาย อาทิ ปัญหาการขาดแคลนสื่อการสอนที่มีคุณภาพ, ปัญหาความสนใจในการเรียนและปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมาเป็นการกิจที่ครูผู้สอนภาษาไทยจะต้องรับมือและวางแนวทางการแก้ปัญหา เมื่อพิจารณาปัญหาทั้งหลายที่กล่าวมาจึงเป็นความท้าทายที่ครูผู้สอนจะต้องวางแนวทางแก้ปัญหาโดยใช้แนวคิด ทฤษฎีที่เหมาะสมกับบริบทในการจัดการเรียนรู้ของตนเองมากที่สุดเพื่อประโยชน์สูงสุดอันจะเกิดกับผู้เรียนต่อไป

แนวทางการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยที่สามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้นั้นมีหลายแนวทางด้วยกัน เช่น แนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning), แนวทางการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ (Competency-based Language Teaching), แนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (The 21st Century Learning) หรือแนวคิดการสอนโดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน (Literature Based Approach) ล้วนแต่เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจ และแนวคิดการสอนโดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน ก็เป็นแนวทางที่ผู้วิจัยสนใจที่จะใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการจัดการเรียนรู้ สภาพสังคม และลักษณะของผู้เรียน เนื่องจากการสอนแบบวรรณคดีเป็นฐานนั้นเป็นแนวทางการสอนที่ให้อิสระในการเรียนรู้แก่ผู้เรียน ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาอย่างเป็นองค์รวม และเชื่อมโยงวรรณคดีกับชีวิตประจำวันของนักเรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีอิทธิพลต่ออารมณ์ของผู้เรียน เป็นการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล ดังที่ พรทิพย์ ศิริสมบุญเวช (2547) กล่าวว่า “การสอนแบบวรรณคดีเป็นฐานจะช่วยให้ผู้เรียนเห็นความเชื่อมโยงระหว่างวรรณกรรมและตัวผู้เรียนได้ การจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านนั้นเป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติจริง และสร้างกระบวนการคิดเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเป็นระบบ” จึงถือว่าการสอนโดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน เป็นแนวทางการสอนที่สอดคล้องกับทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนจะมีความสำคัญในฐานะผู้ตีความหมายของสิ่งที่อ่าน โดยใช้ความเข้าใจและประสบการณ์ของตนเองในการสนับสนุนความคิดของตน ผู้เรียนจะแสวงหาความรู้ในเรื่องที่อ่านด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ รอบตัว โดยผู้วิจัยมุ่งหวังจากผลการจัดการเรียนรู้จะสามารถพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและแก้ปัญหาที่เกิดจากการเรียนการสอน และสร้างสภาพที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่จัดการเรียนรู้โดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนของนักเรียนที่จัดการเรียนรู้โดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

การสอนโดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน

แนวคิดนี้พัฒนามาจากแนวทางการสอนภาษาแบบองค์รวม (Whole Language) บนฐานของทฤษฎี Constructivism โดยมีความเชื่อว่า การเรียนรู้ภาษาที่มีประสิทธิภาพต้องเป็นไปตามธรรมชาติของภาษาที่พัฒนาทักษะแต่ละด้านอย่างสัมพันธ์กัน โดยมีผู้นำเสนอแนวคิดการใช้วรรณคดีเป็นฐานในการ

จัดการเรียนรู้อย่างมากมาย แต่โดยสรุปแล้ว แนวคิดการสอนโดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน เป็นการเรียนรู้ที่ใช้วรรณคดีบูรณาการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาไทยแบบสัมพันธ์ทักษะของผู้เรียนให้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย 5 สาระ ได้แก่ การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด หลักการใช้ภาษา และ วรรณคดีและวรรณกรรม

มีนักการศึกษาได้ให้แนวคิดและหลักการในการสอนภาษาโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานอันเป็นพื้นฐานความเชื่อของการสอนภาษาตามแนวแบบธรรมชาติ ดังนี้

Nicoll and Roberts (1993) กล่าวว่า การสอนแบบวรรณกรรมเป็นฐานไม่เพียงแต่พัฒนาศักยภาพในการอ่านของผู้เรียนเท่านั้น แต่ยังส่งเสริมให้เกิดความรักการอ่าน สามารถเลือกอ่านได้และสามารถเลือกจะไม่อ่านได้ด้วย

Stewing and Nordberg (1995) ได้เปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่างระหว่างการสอนโดยใช้แบบเรียนเป็นฐาน (Text-based) และการสอนโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน ไวดังนี้

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบการสอนโดยใช้แบบเรียนเป็นฐานกับการสอนโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน

การสอนโดยใช้แบบเรียนเป็นฐาน (Text - based)	การสอนโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน (Literature Based Approach)
1. เรียงลำดับเนื้อหาแบบค่อยเป็นค่อยไป และเพิ่มความยาก	1. จัดลำดับเนื้อหาตามความสนใจของเด็ก
2. ใช้แบบเรียนเป็นโครงสร้างหลัก	2. ใช้แบบเรียนเป็นแหล่งอ้างอิงสำหรับครูและนักเรียนในการค้นคว้า
3. มีการกำหนดเนื้อหาที่จะสอนไว้ล่วงหน้า	3. ปลอ่ยเนื้อหาบทเรียนไปตามความสนใจและความสามารถของเด็ก
4. สอนทักษะให้เด็กทั้งกลุ่มเหมือน ๆ กัน	4. ค้นหาและระบุว่าเด็กคนใดต้องได้รับการสอนทักษะใด
5. ใช้แบบทดสอบในการประเมินความก้าวหน้าของเด็ก	5. ใช้แบบประเมินอย่างไม่เป็นทางการที่ครูสร้างขึ้นหลากหลายเพื่อบันทึกและรายงานความก้าวหน้าของเด็ก

แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับเนื้อหาที่ใช้ในการเรียนการสอน

มีนักการศึกษาได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ใช้ในการเรียนการสอน ดังนี้

1) เด็กอ่านและตอบสนองต่อวรรณกรรมที่ตนสนใจ แม้ว่าบางครั้งเป็นงานเขียนที่ยาก แต่ก็ไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ระดับความสามารถของเด็ก (Ruddell & Ruddell, 1995)

2) เด็กไม่จำเป็นต้องเข้าใจทุกคำในเรื่อง แต่ต้องเข้าใจเค้าโครง และความหมายโดยรวมของเรื่อง

3) เด็กควรได้มีเวลาในการอ่านที่หลากหลาย ทั้งที่เป็นร้อยแก้ว ร้อยกรอง และ สารคดี

4) วรรณกรรมที่ใช้อ่านควม ช่วยให้สามารถคาดคะเนได้ เช่น เป็นเรื่องที่คุ้นเคย เพื่อให้สามารถควบคุมและมั่นใจในความสามารถของตนเอง

5) งานเขียนของเด็ก ควรมาจากวรรณกรรมและประสบการณ์จริง

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนและบรรยากาศในการเรียนการสอน

Fisher and Terry (1990) ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน และสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน ดังนี้

- 1) ครูควรให้เกียรติแก่ภาษาที่นักเรียนติดตัวมาจากบ้าน และใช้เป็นพื้นฐานในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษา
- 2) ในระยะแรก ๆ ของการเรียนรู้ ครูควรส่งเสริมความตั้งใจในการเขียนของนักเรียน โดยยังไม่ต้องใส่ใจเกี่ยวกับความรู้เรื่องตัวหนังสือหรือความถูกต้องของการสะกดคำ
- 3) ครูควรส่งเสริมการลองผิดลองถูกในการอ่านและการเขียน โดยถือว่าความผิดพลาดเป็นธรรมชาติ และการพัฒนาของนักเรียน
- 4) ครูควรเป็นแม่แบบให้นักเรียนได้เลียนแบบ ครูควรใช้ภาษาด้วยความชื่นชมเพื่อให้นักเรียนเห็นแบบอย่าง และส่งเสริมการอ่านและการเขียนของนักเรียน

แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการจัดสภาพห้องเรียน

การเอาใจใส่ในการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนและการเลือกวัสดุอุปกรณ์ เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้กระบวนการสอนอ่านเขียนประสบผลสำเร็จได้ การจัดวัสดุอุปกรณ์อย่างเหมาะสม สามารถเพิ่มคุณภาพและประเภทพฤติกรรมการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนได้อย่างมากมาย

ผลการศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมการอ่านชี้ให้เห็นว่า สภาพแวดล้อมของห้องเรียนมีคุณค่าต่อการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้หนังสือของเด็ก เด็กในห้องเรียนที่จัดเนื้อที่ใช้งานอย่างมีเป้าหมาย แสดงถึงความคิดเห็นทางศิลปะและผลงานด้านการขีดเขียน ตลอดจนใช้ภาษาพูดที่ซับซ้อนมากกว่าเด็กกลุ่มอื่น ๆ ผู้ใหญ่ที่จัดเตรียมรูปแบบของสภาพแวดล้อมที่บูรณาการเพื่อการอ่านเขียนให้แก่เด็ก สามารถช่วยพัฒนาพื้นฐานความสามารถและระดับความต้องการทางการอ่านเขียนแก่เด็กได้

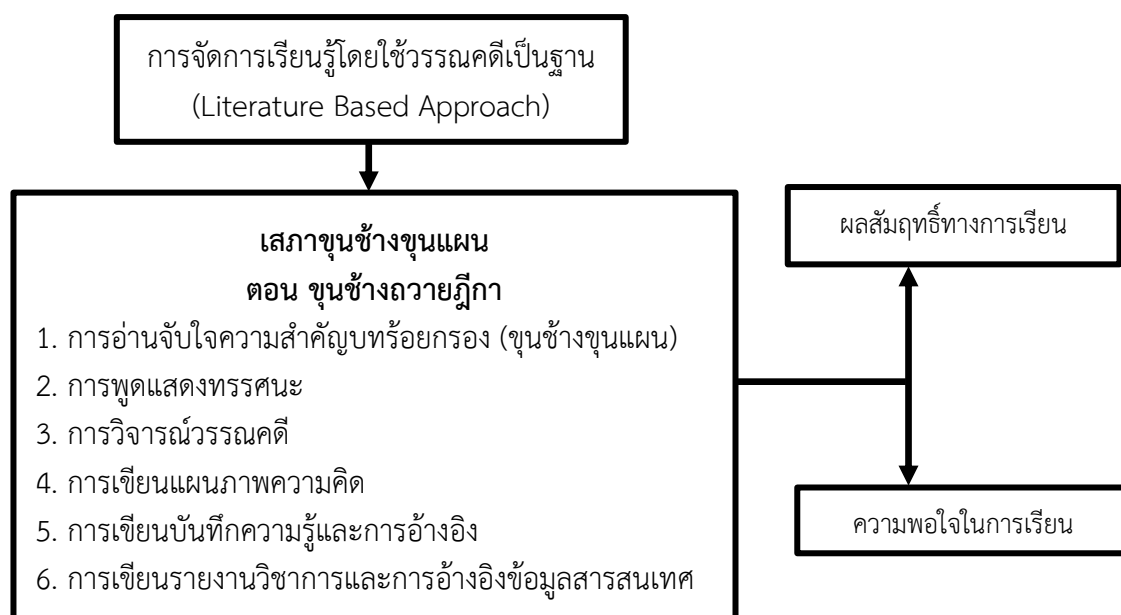
Ruddell and Ruddell (1995) ได้ให้แนวคิดในการจัดสภาพชั้นเรียน ดังนี้

- 1) มีมุมหรือศูนย์การอ่านที่รวบรวมวรรณกรรมต่าง ๆ เช่น หนังสือ นิตยสาร หนังสือพิมพ์ และวัสดุการอ่านอื่น ๆ ซึ่งมีความหลากหลายทั้งในเรื่องระดับความยากง่าย ประเภทของวรรณกรรม ตลอดจนเนื้อหา
- 2) มีพื้นที่ว่างเพียงพอที่จะให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมกลุ่มย่อยได้อย่างสะดวกสบาย และไม่รบกวนห้องข้างเคียง
- 3) มีพื้นที่และระบบการจัดเก็บอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็น เช่น เครื่องเขียน ที่ช่วยให้นักเรียนสามารถหยิบใช้เพื่อทำกิจกรรมในข้อ 2) หรือกิจกรรมรายบุคคลได้อย่างอิสระ

จากแนวคิดและหลักการดังกล่าวสรุปได้ว่า การสอนภาษาไทยโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน (Literature Based Approach) ที่นักวิชาการให้ข้อมูลมานั้นไม่สามารถใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาในบางประเด็น แต่ครูผู้สอนสามารถนำมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของตนเองได้

กรอบแนวคิด

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยตามแนวทางการสอนโดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กาญจนา วงศ์กรด (2564) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์ จังหวัดสุโขทัย ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 37 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียน ผลการวิจัยพบว่า หลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนในระดับมาก

บุษย์ชานันท์ มณเฑียร (2563) พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ผ่านวรรณกรรมภาษาอังกฤษ เพื่อส่งเสริมการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ และความเข้าใจในวัฒนธรรมทางภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองลีประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 19 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) กิจกรรมการเรียนรู้ผ่านวรรณกรรมภาษาอังกฤษ 2) แบบบันทึกภาคสนาม 3) แบบวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ และ 4) แบบวัดความเข้าใจในวัฒนธรรมทางภาษา ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษผ่านวรรณกรรมมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด นักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความเข้าใจในวัฒนธรรม

ทางภาษาของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ตามแนวทางการสอนโดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน หน่วยการเรียนรู้เสภาขุนช้างขุนแผน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนवलนรดิศวิทยาคม รัชมังคลาภิเษก ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนवलนรดิศวิทยาคม รัชมังคลาภิเษก ที่เรียนวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ท33101 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 88 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/2 โรงเรียนนवलนรดิศวิทยาคม รัชมังคลาภิเษก ที่เรียนวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ท33101 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 31 คน ที่จัดห้องเรียนแบบคละความสามารถ โดยได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบสอบถาม

ตัวแปรในการวิจัย

1. ตัวแปรต้น การจัดการเรียนรู้โดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน
2. ตัวแปรตาม
 - 2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
 - 2.2 ความพึงพอใจต่อการเรียนของนักเรียน

รูปแบบการศึกษา

การศึกษาค้นครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ใช้รูปแบบ One Group Pretest-posttest Design (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543) เป็นกระบวนการแก้ปัญหาหรือบรรลุเป้าหมายการพัฒนาโดยการทำวิจัยและการทดลองควบคู่กันไป มีรูปแบบดังนี้

T ₁	X	T ₂
----------------	---	----------------

T₁ แทนการทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest)

X แทนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยตามแนวทางการสอนโดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน (Experiment)

T₂ แทนการทดสอบหลังการเรียน (Posttest)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. แผนการเรียนรู้วรรณคดี 4 ขั้นตอน วิชาภาษาไทย
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. แบบประเมินความพึงพอใจต่อการเรียนของนักเรียน

ขั้นตอนการหาประสิทธิภาพเครื่องมือในการศึกษา

1. แผนการเรียนรู้วรรณคดี 4 ขั้นตอน วิชาภาษาไทย มีขั้นตอนการสร้างและพัฒนา โดยผู้วิจัย สอนเนื้อหาแนวทางการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้วรรณคดีเป็นฐานมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2558 โดย บูรณาการเนื้อหาวรรณคดีที่กำหนดในบทเรียนกับสาระการเรียนรู้ตามตัวชี้วัด จัดทำหน่วยการเรียนรู้เริ่ม จากวรรณคดี เรื่อง กาพย์เห่เรือก่อน จากนั้นจึงเริ่มขยายกิจกรรมการเรียนรู้แบบวรรณคดีเป็นฐาน กับ หน่วยการเรียนรู้อื่น ๆ ในส่วนของการสอนวรรณคดี เรื่อง เสภาขุนช้างขุนแผนนั้น ผู้วิจัยใช้การจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) เนื่องจากว่า วรรณคดี เรื่อง เสภาขุนช้างขุนแผนนั้น มีประเด็น น่าสนใจในการเรียนรู้มากมาย จึงจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบโครงงานเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษา หาความรู้ในแง่มุมต่าง ๆ ของวรรณคดีอย่างหลากหลายตามความสนใจ จนได้รับคัดเลือกให้ร่วมการ ประชุมนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ กับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ครั้งที่ 9 ในรูปแบบบรรยาย เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562

โดยผู้วิจัยได้พัฒนาสื่อการสอนให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนที่กำหนดไว้อย่างหลากหลาย ทั้งการ สร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน การพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิกเพื่อความเข้าใจในบทเรียน ให้แก่ผู้เรียนในระหว่างการจัดการเรียนรู้ และในปีการศึกษา 2566 ผู้วิจัยพบว่า การสอนแบบวรรณคดี เป็นฐานสามารถเชื่อมโยงประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถหาความรู้ควบคู่ไปกับการสอนแบบใช้ ปัญหาเป็นฐานได้ จึงทำการปรับปรุงหน่วยการเรียนรู้ เสภาขุนช้าง ขุนแผน พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ให้ เหมาะสมกับการสอนโดยใช้วรรณคดีเป็นสื่อ และมีความทันสมัย สอดรับกับการเปลี่ยนแปลง และการใช้ ชีวิตประจำวันของนักเรียน โดยมีขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. เข้าใจตัวละคร เป็นการนำผู้เรียนเข้าสู่บทเรียน เนื่องจากวรรณคดีบทเรียนที่นักเรียนได้ศึกษามากเป็นเรื่องราวที่ติดต่อนมา ทำให้นักเรียนไม่เข้าใจความเป็นมาของเรื่องราวความสัมพันธ์ ตลอดจนปม ความขัดแย้งของตัวละคร ทำให้นักเรียนไม่สามารถเข้าถึงเนื้อเรื่อง และพฤติกรรมที่แสดงออกมาของตัว ละครได้ การสอนในขั้น “เข้าใจตัวละคร” ทำให้นักเรียนได้รู้จักตัวละคร และความสัมพันธ์ของตัวละคร ตลอดจนปมปัญหาในวรรณคดี รวมถึงที่มาและผู้แต่งวรรณคดีโดยสังเขป ซึ่งครูผู้สอนต้องวิเคราะห์ว่าจะ นำประเด็นใดของวรรณคดีมาเชื่อมโยงในการจัดการเรียนรู้ในขั้นนี้

2. สอนวรรณคดี เป็นการสอนเนื้อหาของวรรณคดีบทเรียน มุ่งเน้นให้นักเรียนทำความเข้าใจกับ เรื่องราว โดยอ่านทั้งการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง อ่านจับใจความสำคัญ อ่านตีความ แปลความของ วรรณคดี จากนั้นร่วมแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ

3. ท่วงทีวรรณศิลป์ เป็นขั้นการสอนที่ครูนำสาระการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้มาเชื่อมโยง กับวรรณคดีบทเรียน โดยอาจหยิบยกประเด็นที่ปรากฏในเรื่อง จุดเด่นของวรรณคดี หรือเหตุการณ์รอบตัว ในปัจจุบัน เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะทางภาษาไทยผ่านการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และ การ พูด โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเนื้อหาที่ครูเลือกควรคำนึงถึง ความสัมพันธ์ของเนื้อหาในแผนการเรียนรู้ถัดไปอีกด้วย

4. สุนจันตวิ เป็นขั้นตอนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันวิพากษ์ วิจารณ์ ผลงาน ข้อค้นพบ หรือความรู้ที่นักเรียนได้เรียนรู้จากการทำกิจกรรม เพื่อปรับปรุงและพัฒนา ตลอดจนประเมินผลร่วมกันอย่างสร้างสรรค์

การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดี 4 ขั้นตอน มีขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิชาภาษาไทยของกระทรวงศึกษาธิการ กลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ พุทธศักราช 2552 ฉบับที่ 1 สารสำคัญหลักสูตร และฉบับที่ 2 โครงสร้างและคำอธิบายรายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1.2 จัดทำโครงสร้างและคำอธิบายรายวิชาและกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลตลอดจนกำหนดเนื้อหาและเวลาในการเรียนเพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

1.3 กำหนดเนื้อหาให้สอดคล้องกับแผนการเรียนรู้

1.3.1 การอ่านจับใจความสำคัญ

1.3.2 การพูดแสดงทรรศนะ

1.3.3 การวิจารณ์วรรณคดี

1.3.4 การเขียนแผนภาพความคิด

1.3.5 การเขียนบันทึกความรู้และการอ้างอิง

1.3.6 การเขียนรายงานวิชาการและการอ้างอิงข้อมูลสารสนเทศ

1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น เข้าร่วมการประชุม PLC ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อให้ครูที่ร่วมประชุมจำนวน 5 ท่าน พิจารณาความเหมาะสมและสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้

1.5 ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสม ตามข้อเสนอแนะ

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ซึ่งประกอบด้วยครูชำนาญการพิเศษกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี และ ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง พิจารณาความเหมาะสมและความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้

1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การสร้างและพัฒนาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบทดสอบที่ใช้ในครั้งนี้เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ใช้วัดความรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของเนื้อหา โดยมีลำดับขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบ ดังนี้

2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลและประเมินผล หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือในการวิจัย รวมทั้งเทคนิคการเขียนข้อสอบจากตำราเอกสารต่าง ๆ

2.2 วิเคราะห์ตัวชี้วัด วิชาภาษาไทย หน่วยการเรียนรู้ภาษาไทย ช่างควายภูเก็จ ตอนขุนช้างควายภูเก็จ แล้วสร้างตารางวิเคราะห์ เพื่อสร้างแบบทดสอบตามเนื้อหาและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบแบบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

2.3 นำข้อสอบที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผล ประเมินผล พิจารณาความเหมาะสม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2.4 ตรวจสอบเครื่องมือ ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบความสอดคล้องของข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่า IOC และนำไปทดลองใช้กับนักเรียน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำผลคะแนนมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P)

2.5 นำค่าที่ได้จากการทดสอบมาวิเคราะห์หาข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (P) ระหว่าง .02 - .08 และค่าอำนาจจำแนก (R) ระหว่าง .80 - 1 มาใช้จำนวน 20 ข้อ โดยแบบทดสอบทั้งฉบับมีค่าประสิทธิภาพ อยู่ที่ .94

จากขั้นตอนการสร้างและพัฒนาหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย หน่วยการเรียนรู้ เศรษฐกิจชุมชนแผน ตอนชุมชนชายฝั่งภาค สามารถสรุปได้ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 แสดงการคัดเลือกแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.การสร้างแบบสอบถามความพอใจต่อการเรียนของนักเรียน (Difficulty) มีขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ จากวิธีการของ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2543)

3.2 สร้างข้อความแสดงความพอใจต่อการเรียนวิชาภาษาไทยตามแนวทางการสอนโดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน โดยกำหนดค่าระดับแบบสอบถาม เป็น 5 ระดับ คือ

ระดับ 5	หมายถึง	มีความพอใจระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความพอใจระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความพอใจระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีความพอใจระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีความพอใจระดับน้อยที่สุด

3.3 นำแบบสอบถามที่ได้เสนอผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นครูโรงเรียนนวลนรดิศวิทยาคม รัชมังคลาภิเษก จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาความถูกต้องเชิงเนื้อหา และปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3.4 นำแบบสอบถามความพอใจที่ปรับแก้ไขแล้วไปใช้ในการทดลองภาคสนามต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การดำเนินการวิจัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. ค่าเฉลี่ย (Mean) เป็นการหาค่ากลางของคะแนนที่จะให้ครูมองเห็นภาพรวมของนักเรียนทั้งหมดว่า มีความรู้มากน้อยเพียงใด
2. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) มีการแสดงการกระจายของคะแนนว่าคะแนนแต่ละชุดในหนึ่ง ๆ แตกต่างกันมากน้อยเพียงใด ถ้ามีค่าที่ได้มากจะแสดงว่า คะแนนในแต่ละตัวมีความแตกต่างกันมาก ถ้าค่าที่ได้น้อยแสดงว่าคะแนนแต่ละตัวมีค่าใกล้เคียงกัน
3. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลัง โดยทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยด้วยการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

1. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

รายการประเมิน	จำนวน (N)	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	S.D.	t
ทดสอบก่อนเรียน	31	20	7.90	1.83	00**
ทดสอบหลังเรียน	31	20	16.53	1.21	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชา ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.31, S.D. = 0.66)

ตารางที่ 3 แสดงความความพึงพอใจต่อการเรียนของนักเรียนที่เรียนวิชาภาษาไทย ตามแนวทางการสอนโดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน

ลำดับ	รายการประเมิน	ระดับความพอใจ			
		$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
ด้านเนื้อหาบทเรียน					
1	เนื้อหาบทเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.41	0.67	มาก	2
2	เนื้อหาบทเรียนมีความเหมาะสม	4.33	0.69	มากที่สุด	5
รวม ด้านเนื้อหาบทเรียน		4.37	0.68	มาก	
ด้านการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้					
3	กิจกรรมการเรียนรู้มีความน่าสนใจ	4.34	0.59	มาก	4
4	กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย	4.27	0.47	มาก	6

5	กิจกรรมการเรียนรู้ตอบสนองความต้องการ ของนักเรียน	4.20	0.50	มาก	7
6	กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ	4.38	0.68	มาก	3
รวม ด้านการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้		4.29	0.56	มาก	
ความพึงพอใจในการเรียน					
7	ครูมีการให้ข้อมูลย้อนกลับ และให้คำแนะนำ ระหว่างเรียน	4.44	0.72	มาก	1
8	ความพอใจโดยรวมในการเรียนของนักเรียน	4.10	0.76	มาก	8
รวม ความพึงพอใจในการเรียน		4.27	0.74	มาก	
เฉลี่ย (3 ด้าน)		4.31	0.66	มาก	

สรุปและอภิปรายผล

สรุปผล

จากการพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยตามแนวทางการสอนโดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน หน่วยการเรียนรู้เสภาขุนช้างขุนแผนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนวมารัตนวิเทศวิทยา วิทยาลัยการศึกษาดังนี้

1. นักเรียนที่เรียนวิชาภาษาไทย ตามแนวทางการสอนโดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน หน่วยการเรียนรู้เสภาขุนช้างขุนแผน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ($\bar{x} = 16.53$) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{x} = 7.90$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาภาษาไทยตามแนวทางการสอนโดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน หน่วยการเรียนรู้เสภาขุนช้างขุนแผน ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.31$)

การอภิปรายผล

จากการสอนวิชาภาษาไทยตามแนวทางการสอนโดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน หน่วยการเรียนรู้เสภาขุนช้างขุนแผน ตอนขุนช้างถวายฎีกา พบว่า ผู้เรียนมีผลการเรียนที่ดีขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนมีการพัฒนาการจัดการเรียนรู้จากเดิมให้มีความทันสมัยเชื่อมโยงกับสถานการณ์รอบตัว ใช้วรรณคดีเป็นสื่อและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ซึ่งครูจะต้องวิเคราะห์หลักสูตร จัดหน่วยการเรียนรู้ จัดวางประสบการณ์การเรียนรู้อย่างแยกย่อย เพื่อให้ผู้เรียนไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยครูมีบทบาทในการให้คำแนะนำ และติดตามผลการเรียนรู้ และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาทักษะทางภาษาไทย และนำไปสู่สมรรถนะที่ต้องการประจำหน่วยการเรียนรู้ อีกทั้งกระบวนการในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ยังได้ผ่านกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และผ่านการตรวจสอบเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญภายนอกมาให้ข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงให้เหมาะสมกับบริบทการเรียนรู้ของผู้เรียน สอดคล้องกับ สุนันทา อาจศัตรุ (2557) ที่กล่าวว่า การสอนแบบวรรณคดีเป็นฐานทำให้นักเรียนได้รู้จักปฏิบัติกิจกรรมหลากหลายรูปแบบ มีทั้งความยากและง่าย สร้างความสนใจ ทำทลายความรู้สึกให้ต้องทำกิจกรรมให้สำเร็จ โดยมีครูคอยเป็นผู้ชี้แนะให้เกิดการเรียนรู้ไปสู่การเรียนรู้ของผู้เรียน

นอกจากนี้ ผลการประเมินความพอใจของนักเรียนที่เรียนวิชาภาษาไทยตามแนวทางการสอนโดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน หน่วยการเรียนรู้เสภาขุนช้างขุนแผน ตอนขุนช้างถวายฎีกา ยังมีความพอใจใน

การเรียนรู้ในระดับมาก นั้นอาจเป็นเพราะการสอนวรรณคดี 4 ขั้นตอน (เข้าใจตัวละคร สอนวรรณคดี ท่วงทีวรรณศิลป์ และ สุนทรียภาพ) ที่พัฒนาขึ้นมาเป็นการนำวรรณคดีบทเรียนเข้ามาเชื่อมโยงกับสาระการเรียนรู้ตามตัวชี้วัด ทั้งการอ่าน การเขียน การฟัง การดู การพูด หลักภาษา และวรรณคดี โดยครูเป็นผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้และเนื้อหาให้สอดคล้องกัน เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาทักษะทางภาษาอย่างเป็นองค์รวม ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งต่างกับการเรียนวรรณคดีไทยที่ส่วนมากเน้นการบรรยาย สอดคล้องกับ ชลธิชา ศิริอมรพันธุ์ (2562) ที่ทำการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีไทยเชิงผลิตภาพเพื่อส่งเสริมความรับผิดชอบ และสำนึกทางสังคม และพบว่า การเรียนการสอนวรรณคดีไทยส่วนมากนิยมใช้การบรรยาย แต่การสอนวรรณคดีไทยเชิงผลิตภาพมีการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มีการลงมือปฏิบัติ และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนสมาชิกในกลุ่มและนอกกลุ่ม ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ในการจัดการเรียนรู้วรรณคดี 4 ขั้นตอนครูจำเป็นต้องกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน และตัดทอนเนื้อหาบางส่วนที่ไม่สัมพันธ์กับเป้าหมายการเรียนรู้ที่กำหนดไว้อีกด้วย
2. ควรจัดการเรียนรู้โดยใช้วรรณคดีเป็นฐานร่วมกับเทคนิคการสอนแบบอื่น ๆ เพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นหรือทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา วงศ์กรด. (2564). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (วิทยานิพนธ์). มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- กรมศิลปากร. (2558). ประวัติศาสตร์ชาติไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรมศิลปากร.
- ชลธิชา ศิริอมรพันธุ์. (2562). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีไทยเชิงผลิตภาพเพื่อส่งเสริมความรับผิดชอบ และสำนึกทางสังคม (วิทยานิพนธ์). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, กรุงเทพฯ.
- บุษย์ชานันท์ มณเฑียร. (2563). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ผ่านวรรณกรรมภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณและความเข้าใจในวัฒนธรรมทางภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (วิทยานิพนธ์). มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- พรทิพย์ ศิริสมบุญเวช. (2547). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีไทยตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านต่อวรรณคดีการอ่านเพื่อความเข้าใจ และความคิดไตร่ตรองของนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). วิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนันทา อาจศัตรู. (2557). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าแบบบูรณาการตามความคิดวรรณคดีเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสวนบุญญูปถัมภ์ ลำพูน (วิทยานิพนธ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, เชียงใหม่.

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
HATYAI UNIVERSITY

- Fisher, C.J. & Terry, C.A. (1990). Children's language and the language arts: A literature based approach. (3rd ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- Nicoll, V. & Roberts, V. (1993). Taking a closer look at literature – based Program. Boston: Primary English Teaching Association
- Ruddell, Robert B.; & Ruddell, Martha R. (1995). Teaching children to read and write: becoming an influential teacher. Massachusetts: Allyn & Bacon.
- Stewing, J.W. & Nordberg, B. (1995). Exploring language art in the elementary classroom. Wadsworth: Belmont.